

דקודם חששה רבקה שיש ולד אחד שהוא צבוע, רץ לביהמ"ד ואחר כך רץ לעבודה זרה, אמר לה הקדוש ברוך הוא שני גויים כבטנך, ובזה נרגעה רבקה כי "מוטב שני גויים מצדיק אחד צבוע..."

סיפורי שקר

לפעמים סיפורים יכולים להשתנות כליל, ע"י טעות וחסרון הבנה, והיו כאלו מגידים שבעת שנגמר להם 'הסחורה', המציאו סיפורים חדשים, בכדי שלא יאבדו פרנסתם כ'מגידים'...

וסיפר הג"ר חיים קרייסווירטה ז"ל שבהיותו בחור צעיר, ניגש אליו תלמיד חכם מפורסם, מחבר ספרים מפורסמים למדניים מווארשא, ואמר לו כהאי לי שנא: "חיים, דו האסט דאך א גוטן קאפ, אפשר טראכסט דו אויס אפאר מעשיות, וועל איך האבן וואס צו דרוקן..."

הנה הג"ר חיים קנייבסקי שליט"א אמר שכל ספר הלכה שמוציאים לאור, צריך שעם הארץ יקרא אותו קודם, כדי לראות היכן אפשר לטעות בהבנת הענין.

וסיפר הגר"ח: "פעם אחת בא אלי אחד ואמר לי, שכתבתי בספר 'שונה הלכות' שמותר להתקלח בשבת, ואמרתי לו הכיצד יתכן הדבר, הלא כתבתי שם מפורש שאסור, והסביר לי שהן אמת שהבאת בשם ספר 'מנוחה

נכונה' שאסור להתקלח, אמנם אח"כ כתבת שהחזו"א עבר על זה, הרי דהחזו"א אינו מסכים עם פסק זה..."

והיינו שהספר מנוחה נכונה מביא פסקים מהחזו"א, וכתב רח"ק שהחזו"א עבר על הפסקים של הספר הנ"ל, ר"ל שעבר על מה שכתב שם ואישרם, והלה חשב ש'עבר עליהם' היינו שהיה עובר על מה שכתוב שם כי לא הסכים להם, וכזה דבר לא הייתי יכול להעלות על דעתי".

וזהו מוסר השכל, איך שכמה פעמים מחמת חסרון הבנה, נעשים סיפורים חדשים אשר לא שמעתם אוזן מעולם, ואשר לא התכוון המספר כלל עליהם, רק מחמת שהשומע טעה במה ששמע.

ובן במשך הדורות כדו אנשים מליכם סיפורים שונים, אשר לא היו ולא נבראו, ואיש אחד סיפר, ששאל מאת הגרי"ש אלישיב ז"ל האם נכון סיפור אחד שמספרים על אמו שקרה בירושלים לפני מאה שנה, שאחד בירך אותה שתלד בן שיאיר עיניהם של ישראל, ואיך שהוא [הגרי"ש] נולד מאותה ברכה, הגיב הגרי"ש"א ואמר: "לא נולדתי בירושלים אלא בליטא, ואיך זה יכול להיות אמת..."

האדמו"ר מערלוי זצ"ל בעת שהיה עורך את סעודת השבת, היה מספר

ומיד יצאו ממני ואמרו פסק בשמי: שעל אותו גדול צריך לברך שחלק מחכמתו ליראיו בלא שם ומלכות... ותתארו לעצמכם איזה כעס נהיה מזה מאנשי אותו החוג...

ומספרים שבעת "הצהרת בלפור", נכנסו הציונים שבבריסק אל הגר"ח מבריסק ז"ל ושאלוהו אם צריך להגיד הלל"י.

ונער בהם הגר"ח: הלל? הלא הנידון כאן אם זהו בשורה טובה, ועל בשורה טובה אין אומרים הלל אלא שהחיינו, וזה הייתם צריכים לשאול: אם לברך שהחיינו. מיד יצאו ופירסמו מהגר"ח: רבי חיים פסק שעל הצהרת בלפור אין אומרים הלל, אלא שהחיינו... י

ותמיד יש אנשים שמגזימים ומספרים דברים שלא היו ולא נבראו, ועליהם אפשר לברך 'שהכל נהיה בדברו'...

לבניו, מזקיניו החתם סופר והכתב סופר ז"ע ומכל משפחת הסופרים. פעם אחת שאלוהו ילדיו: אבא, כבר שמענו את הסיפורים הללו, ענה להם: וכי מה אעשה? האם ברצונכם שאמציא סיפורים חדשים...?

פעם שאל רבי הניאל פריש ז"ל מרבו הדברי אמונה זצ"ל האם מותר לו להוסיף ולהוריד על סיפורים כדי לעורר אנשים עי"ז, אמר לו רבו שמדבר שאינו ממקור האמת, לעולם לא תצמח תועלת י.

הסמייפלער גאון ז"ל התרעם פעם לאחד ממקורביו איך שמזייפים את דבריו, דהנה שאלו אותי על אדם מפורסם אחד שבא לא"י, אם צריך לברך עליו "שחלק מחכמתו ליראיו". והשבתי: צריך ללמוד את השולחן ערוך והמשנה ברורה ולברר את הדין, וזה יכולים גם אתם לעשות. וממשיכים להטריד: אבל מה הדין? אמרתי: בלא שם ומלכות בוודאי אפשר לומר, ועל שם ומלכות תבררו במשנ"ב.

יא. 'איה סופר' (עמ' תפט).

יב. מספרים על המגיד המפורסם רבי שלום שבדרון זצ"ל שאמר פעם: נכנסתי אצל החזו"א, ושאלתי לו האם מותר להמציא סיפורים לצורך דרשה, והורה לי שמותר, וזהו הסיפור הראשון...

יג. ראה בס' מקור נאמן להג"ר מאיר מאזוז (ח"ב עמ' קצו) שנשאל ע"י אחד למה לא לומר הלל ביום העצמאות... וכתב שם: יש מליון ילדים בארץ ישראל שאין יודעים פסוק שמע ישראל - ואתה רוצה לומר הלל!?

יד. הגאון בעל קהילות יעקב ז"ל התלונן פעם להג"ר משה מרדכי שולזינגער ז"ל שלאחרונה נעשה מצב שאני כמו אורים ותומים, שכל מה שאני מוציא מפיו מקבלים כתורה שלימה, שאם אני אומר דבר, כמצדד סברא בעלמא, מיד זה נהיה 'פסק הלכה', ואם אני אומר על איזו שאלה 'איני יודע', מיד זה נעשה 'ספיקא דדינא'...